

Landet lär #52 Unga som behövs - Om inkludering i föreningslivet

Då är det faktiskt dags att släppa in våra föreläsare. Jag säger välkommentill Maaike Smit och Felicia Edholm.

Felicia: Hej, tack så mycket! Maaike: Hej!

Ni är ju båda två projektledare på Leader Höga kusten och har det senaste året jobbat med att ta fram det här verktyget på hemsidan ungasdelaktighet.se. Och det är det ni ska få berätta lite mer om nu. Ni som tittar får gärna ställa frågor i chatten och i eftermiddag så kommer jag skicka ut Maaikes och Felicias presentation tillsammans med länken till inspelningen av det här webinarier, så vet ni det. Om ni två känner er redo så är det bara att köra igång. Maaike: Absolut. Felicia: Härligt!

Felicia: Du kan väl säga "hej" Maaike medan jag delar skärm?

Hej! Jag heter Maaike Smit och jobbar som projektledare för Leader Höga Kusten med landsbygdsutveckling på många olika sätt.

Felicia: Ja, precis. Och som sagt, Felicia Edholm heter jag och jobbar också på Leader Höga Kusten med landsbygdsutveckling på många olika sätt.

Men idag är vi här för att prata om det här verktyget ungasdelaktighet.se. Själva verktyget har vi jobbat med aktivt i ungefär ett år, men vi har jobbat med frågan under ungefär två års tid.

Och var är då den här frågan? Ja, det är frågor kring ungas inkludering och samspelet mellan unga och föreningslivet. Det här verktyget som vi har tagit fram är ett verktyg som enkelt ska kunna användas av föreningar som helt enkelt vill bli bättre på att inkludera unga.

Och vi tänkte berätta lite om det här verktyget idag, och vi hoppas såklart att ni vill använda det, sen när vi

lämnar er här idag och tipsar vidare till andra.

Vi börjar med lite bakgrund och när vi började jobba med det här, när vi började prata med föreningar

och pratade med de kring om hur man inkludera unga i dag, märkte vi att många är lite dåliga på det, men att man samtidigt har en väldigt stor vilja och att man gärna skulle vilja bli bättre på det. Men där ligger problemet också, att man vet helt enkelt inte hur man gör. Vi märkte också att två starka anledningar till varför man vill ha fler unga i sin förening är att man antingen vill ha någon som kan sälja hamburgare på midsommar eller att man har hög medelålder i styrelsen.

Så vi börjar nysta i det här. Vi började läsa rapporter, göra intervjuer med både föreningar och kommuner. Vi skapade en referensgrupp med unga, bland annat. Och vi märkte ganska snabbt att för att öka inkluderingen för unga i föreningslivet så krävs det något annat än en vilja att sälja hamburgare och att sänka medelåldern.

I stället så såg vi att det till stor del handlar om att lyssna på det engagemang som finns och att görasaker tillsammans. Och med det som utgångspunkt så började vi jobba med en modell som inte bara handlar om unga, utan på ett arbetssätt där vi fokuserar på relationen mellan unga och civilsamhället i stort.

Om vi funderar lite på varför ungas delaktighet är viktigt så har vi pekat ut tre viktiga och tydliga faktorer. Dels har vi välmående,

delaktighet och engagemang ger mening och sammanhang. Många unga känner sig inte inkluderade och delaktiga i platsen man bor på, och det gör att det känns svårt att bo där också. Kan vi vända den känslan så har vi jättemycket att vinna. Sen har vi framtidstro

och där finns det också ett intressant samband, att det går att se

att det finns ett samband mellan ideellt engagemang och framtidstro till både sig själv och platsen man bor på. Så tillsammans kan vi alltså göra insatser som stärker både individen och samhället i stort.

Men framför allt så har vi den sista punkten och den tycker jag är superviktig; att vi lyfter den potential och den kraft som finns i ungas kunskap, energi och idéer. Och det är någonting vi behöver ta tillvara på.

De här tre faktorerna spelar inte bara roll för unga, utan alla har ett ökat välmående

och en ökad framtidstro att vinna på och att arbeta över generationsgränserna. Så vad vill vi åstadkomma? Såklart vill vi öka ungas delaktighet i föreningar och platser. Vi pratar platser, vi jobbar mycket med landsbygdsutveckling och det

mycket mer fokus vi har. Men det här kan också appliceras på andra platser än lands- och glesbygder. Men vi vill också utmanasättet man tänker kring och jobbar med unga idag och där är det tre intressanta fakta som är bra att ha med sig när vi börjar fundera på de här frågorna kring inkludering. Det är att 62 procent av Sveriges ungdomar mellan 16 och 25 år medlemmar i minst en förening.

Föreningar upplever ibland att det är allt svårare att få tag på personer som vill engagera sig än förut. Forskningen visar dock att det ideella engagemanget inte visar några tecken på att minska. Däremot så har behovet av ideella krafter ökat och det har också blivit svårare att rekrytera till längre uppdrag. Men de här 62 procenten som i dag är medlem i en förening det är såklart en jättebra grogrund för ökad delaktighet bland unga.

Men vi behöver också lyfta blicken och våga se utanför våra nuvarande medlemslistor och nuvarande verksamhet.

Vi ser också att tre av fyra unga är intresserade av samhällsfrågor och det visar på ett brett intresse för vad som sker runtomkring oss.

Både unga och äldre idag är väldigt styrda av syfte och mål när det kommer till engagemang.

Om vi ser klimatrörelsen, till exempel, lockar väldigt många eftersom att det är en samhällsfråga som är viktig för väldigt många och då inte minst yngre.

Sen har vi också att vi ser att många unga vill vara med och påverka sitt lokalsamhället och där man bor. Såklart inte alla, men väldigt många. Däremot så upplever unga att man får sällan frågan om att vara med och påverka, och det är också svårt att veta vad man kan använda sig för att berätta om sina åsikter och idéer.

Och med den här tydliga bilden kring behov och varför började vi arbeta med verktyget ungasdelaktighet.se. Och verktyget bygger på forskning kring ungas delaktighet i allmänhet i stort, och vi har också fokuserat in oss på unga i landsbygden mer specifikt. Vi har tagit del av rapporter och haftsamtal med forskare och representanter från bland annat Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF, och Sveriges lantbruksuniversitet, SLU. Och verktyget grundar sig speciellt i det arbete som MUCF gör för att följa upp och analysera unga och föreningslivets förutsättningar, möjligheter och problematik i Sverige. Redan från start så ville vi ha med unga i skapandet av det här verktyget, och generellt i det arbete vi gör för att öka ungas inkludering. Och därför har vi under de senaste två åren arbetat med en grupp åtta unga här i Högåsen som har varit med som bollplank och guide framåt när vi har

skapat det här verktyget stegvis. Under den här tiden har vi också jobbat tillsammans med fyra pilotbygder däremellan eller flera föreningar i de här bygderna har arbetat

med verktyget för att öka ungas inkludering på plats i deras bygd, i deras plats och i deras föreningar. Och det här har mynnat ut i flera olika saker. Vi har alltifrån en konstnärsverkstad för unga i Ramsele, vi har ett större projekt där man tar hjälp av unga för att skapa en naturmötesplats med utegym, lekplats, sittytter och så vidare, som det kom fram i det här arbetet med att mångaföröka. Det händer här i Nora här i Höga kusten.

Vi ser också att det ger flera andra effekter. I Högsjö, till exempel, har föreningarna skapat en samverkansmodell för att jobba tillsammans, inte bara med unga utan i orten och i bygden i stort.

I Nätradalen, som också har varit en av pilotbygderna, vill man så snart pandemin är över eller klingar av öppna upp fler föreningslokaler för allmänheten eftersom att det också var en sån sak som var väldigt efterfrågad av unga i bygden när man började nysta i det här.

Nu har jag pratar klart om lite bakgrund. Måske: Ja, då tar jag över. Precis, nu har ni fått lite bakgrund, men hur fungerar det här verktyget ungas delaktighet.se?

Det ska jag berätta lite om. Verktyget är egentligen som en verktygslåda kan man säga, med fem steg och att använda sig av det här verktyget är kostnadsfritt och det behövs inte någon extern processledare heller.

Och stegen tar dig från steg 1; tanken om att min förening borde bli bättre på att inkludera unga och vi vill det, men vi vet inte riktigt hur, till att föreningen faktiskt blir det. Och i de fem stegen tar man reda på vad unga i bygd vill och behöver, man reflekterar över hur föreningar, bygden och platsen inkluderar unga redan nu. Vad gör vi bra och vad gör vi lite mindre bra, och man gör också en handlingsplan kring vad som kan förbättras. Dessutom ger vi tips och vägledning för hur de kan uppnå de mål som man skapar i sin handlingsplan. Verktyget är som sagt en process i fem steg och steg ett är ett litet steg, det är hjälpmedel för att bjuda in föreningar att delta i processen.

Och de olika stegen till stor del byggda på samma sätt.

Vi har en tidsangivelse för hur lång tid som behöver avsättas för varje steg. Vi har något som beskriver vilka förberedelser som krävs innan och det är anpassat både för digitala och fysiska möten

och man ger en föreslagen rollfördelning så att man verkligen kan göradet här själv med en grupp människor som är engagerade i frågan.

Det finns också uppgifter kopplat till varje steg och arbetsbladkopplat till detta, som man kan ladda ner och spara.

Och till flera av stegen har vi också kopplat artiklar och rapporter och andra dokument som kan vara intressanta för dem som vill fördjupa sig ytterligare i ungas delaktighet.

Jag tänkte kort berätta om steg två, tre och fyra.

Steg ett, som sagt, är inbjudan och steg fem är en utvärdering av arbetet som har lagts ner, och det kan ni kika på lite mer efter den här presentationen. Steg två; "ta reda på mer om unga som bor här" är ett väldigt, väldigt viktigt steg som vi märkt när vi testade det här verktyget med våra pilotbygder. Och där gör deltagarna och föreningens nulägesanalys och de reflekterar över varför ungas delaktighet är viktig. Och i detta steget förbereder man också något som nästan brukar bli det allra mest intressanta nämligen en enkät och eventuellt intervjuer till unga i bygden. Och där har vi tagit fram en färdig enkät mall som man kan använda sig av och i den finns frågor som "hur bra tycker du att det är att bo i den här bygden", "är du stolt över att bo i den här bygden", "vad skulle göra din fritid roligare", och så vidare. Sen fortsätter man till steg tre. Där reflekterar deltagarna över vad som har kommit fram i enkäten och baserat på det tar man fram en handlingsplan med aktiviteter man vill göra för att öka ungas delaktighet. Vi hade först en tanke att unga i platsen skulle delta redan från steg två, men det som vi märkte när vi testade det här är att det var väldigt svårt. Ofta står föreningarna ganska långt ifrån unga, att de inte riktigt vet vilka man skulle kunna bjuda in.

En annan anledning att vi inte tog med dem i steg två är att det blir lätt att man kidnappar unga och låter en ung person stå till svars eller representera alla unga på platsen.

Det är såklart olika i alla föreningar, och det går ju att anpassa i vilket steg man bjuder in unga, men för många är det lämpligt att först tänka själv och göra en handlingsplan, och det som vi har märkt är att aktiviteter i handlingsplanen inte sällan handlar om att upprätta en relation med unga i omgivningen baserat på svaren i enkäten. I Norabygden hade de till exempel som en aktivitet i handlingsplanen, att samla alla unga som hade lämnat förslag på hur bygden skulle kunna förbättras och skapa en arbetsgrupp tillsammans med dem. Vilka aktiviteter som handlingsplanen i steg tre mynnar ut i är såklart individuellt

och det som vi ser är att föreningen ofta har ett behov av aktiviteter kring kommunikation, mötesplatser, dialog med unga, och därför har vi samlat material från flera andra viktiga organisationer, för det finns ju en hel del därutesom man som förening kan ta stöd i för att genomföra handlingsplanen.

Det handlar bland annat om hur man kommunicerar i sociala medier, hur man kan tänka på rekrytering av nya medlemmar och även fördjupningsmaterial kring inkludering,

att skapa en inkluderande kultur, till exempel.

Och i steg fyra finns också en sammanställning av möjliga finansieringar för idéer och projekt som efterfrågas och genomförs av unga. Ja, det är väl lite om hur verktyget är uppbyggt och vi kommer att lägga en länk i chatten till själva verktyget så att alla kan gå in och klicka runt lite själva

efter det här Landet lär-webbinariet.

Och vad vill vi ska hända nu? Felicia sa det redan i början. Vi hoppas att ni tycker att verktyget är lika bra som oss och att ni ska använda dem i er förening och eller sprida den till andra. Med detta sagt tänkte vi öppna upp för frågor. Sara: Tack för detta, Maaïke och Felicia. Jättespännande! Och den här presentationen kommer vi, som sagt, att skicka ut också på mail. Det var vissa grejer som hade lite liten text där, om man vill grotta ner sig i vad som står. Om du slutar presentera, Felicia, så kommer vi upp allihopa i bild. Så där ja. Jag ser att det har kommit lite frågor i chatten. Ni får gärna fortsätta med det här nu under den här frågestunden, vi har ganska gott om tid på oss, så det är bara att peppa med frågor där helt enkelt. Vi börjar med en fråga från Anton: Är det skillnad på viljan att påverka bland unga vuxna?

Felicia: Jag förstår kanske inte riktigt frågan.

eller har mellan unga och vuxna?

Sara: Nej, jag tror att det är vissa unga vuxna som vill påverka och vissa kanske inte vill påverka. Jag tror det är såhär kanske menar. Felicia: Nu kom det unga kontra vuxna i chatten också.

Men det är nog ingenting vi har tittat specifikt på, Maaïke? Maaïke: Nej, det är inget vi har tittat specifikt på men jag kan tänka mig att om man kollar i forskningen, då ser man att de saker som man vill engagera sig i är kanske lite annorlunda. Tänker man till exempel klimatfrågan är en fråga som är viktig för en hel del unga.

Det är kanske det som jag kan säga, men att man ärengagerad i samhällsfrågor
det stämmer. Hur man sedan tar ut sitt engagemang,

om det är ett styrelseuppdrag eller om man vill göra någontingkonkret i bygden
tillsammans med andra. En sak som är väldigt tydlig den här processen är att
det handlar väldigt mycket om att skapa flera påverkningssätt, flera sätt att vara
med. Det är inte bara styrelseuppdrag, men det kan vara väldigt många olika
saker och desto mer olika sätt man kan vara med och agera sig i, desto mer
attraktivt är det för unga

och för alla. Felicia: Ja, precis, jag kan fylla i där också, Någonting som vi har
sett både i MUCF:s kartläggning också det är ju det här med kortare kortare
insatser, att det finns en större vilja att göra en punktinsats än att ta på sig längre

uppdrag under längre tid. Men sedan är det också att ett kort uppdrag kan också
vara en bra inkörsport, för då får man lära sig och lära känna. Både lära sig
hur det funkar i den här föreningen eller i det i det här sammanhanget,

men också hur det kan utvecklas och att man utvecklar relationer med de
andra i föreningen eller platsen.

Sara: Jättebra! Hoppas det var svar på frågan, Anton, annars får du komma med
en ny i chatten. Lotta undrar: Hur nådde ni ungdomarna från första början?

Felicia: Det är ett jobb och någonting som vi har funderat ganska mycket på.

Vi jobbar ju i ett större geografiskt område och då har vi kunnat annonsera
efter, till exempel den här ungdomsgruppen har vi annonserat efter på sociala
medier. Det kanske man interiktigt kan göra på bygdenivå, men däremot så har
vi också

gått runt i våra kommuner och frågat; har ni ungdomsråd i er kommun? Kan vi
få träffa dem?

På bygdenivå i enkäten när vi har jobbat på plats i en bygd, där har det handlat
mycket om att gå via det befintliga nätverket föreningen harkanske alltså
föräldrar

som är knutna till föreningslivet eller haret annat nätverk. För man får också
tänka att man har lite olika nätverk och då är det ganska bra att gå via vuxna
som kan i sin tur tipsa vidare.

Sara: Jättebra tips! Det kommer in fler frågor, så vi fortsätter med en från

Karin: Kan man anpassa mallarna själv?

Maaike: Den där enkäten som vi har lagt in, den kan man anpassa helt själv. Vi tänkte att det är bra att ha någonting att gå ifrån, men den är mer som en Google-enkät som man kankopierar som mall och sedan kan man ändra som man vill.

De andra verktygen som är kopplat till den här processen, till exempel en mall för handlingsplan och en mall för en självanalys

den kan man inte anpassa och det tror jag också är bra. Det är genomtänkt processer som som byggs också på mycket forskning och testande. Till exempel när vi startade hade vi mycket mer material men vi har kokat ned, kokat ned och kokat ned tills vi har fått det som funkar.

Sara: Jättebra, tack för det svaret.

Ebba undrar: Har det varit redan etablerade föreningar där unga gått in som medlemmar eller är det unga som själva bildat föreningar?

Felicia: De vi har jobbat med är för befintliga föreningar och sen har det varit lite olika hur åldern på medlemmarna i föreningen har varit.

Idrottsföreningar är ju en sådan typ av förening där det ofta är mycket unga redan med på något sätt.

Så där har det funnits vissa förutsättningar, medan andra inte alls har haft utgångspunkt i sin förening. Men det är ändå befintliga föreningar vi har utgått ifrån. Men sedan har vi också lagt in det Maaike pratar om i steg fyra. Där finns det också lite guide till hur man går vidare om vi skulle vilja starta en förening själva? Då finns det Vi unga, till exempel, som har bra material för det. Sedan en sak som man kan tänka på också är att en förening öppnar upp väldigt mycket möjligheter. Ett organisationsnummer är ganska viktigt i Sverige,

men däremot så kanske inte alla behöver ha ett eget organisationsnummer. Man kan ha en undersektion eller en undergrupp för vissa saker. Om man har en intresseförening eller bygdeförening på något vis så kanske den föreningen kan ta ansvar om man vill göra något utgångspunkt i egen grupp också. Man kanske inte alltid behöver starta en ny förening med nystyrelse och nya sådana uppdrag. Maaike: Om jag ska fylla på. Det har varit väldigt brett. Vi gjorde en utlysning; vem, vilka föreningar i det här området vill vara med och skapa bättre förutsättningar för ungas delaktighet, och då reagerade väldigt många olika typer av föreningar. I Ramsele var det en hantverkareförening som gick tillsammans med en företagsförening. Och vad de har gemensamt är att "vi vill göra någonting, vi vill bli bättre på att få med

och skapa förutsättningar för ungas delaktighet i den här bygden". I Nätradalens var det en kombination av hembygdsförening, idrottsföreningar, intresseföreningar, allt möjligt som gick tillsammans.

I Ramvik var det en idrottsförening och någon slags byggbolag kan man säga. Jag tror det handlar mest om det, och det som är intressant

det man ser är att de föreningar som är med tar inte bara ansvar för sitt eget egentliga uppdrag. Såklart om det är en hantverkarförening så vill de ju göra någonting med hantverkskvad vill unga göra med hantverk i vår bygd? Men det handlar också om hur vi kan stötta unga i de idéer de själva har?

Och går det kanske något helt annat de behöver, framför allt stöd av vuxna som hjälper med någonting administrativt eller att ställa upp med en lokal, eller att de kansöka bidrag eller något sånt för någonting som de vill göra.

Sara: Många bra tips där är. Tack för det! Vi går vidare med en fråga från Lotta: Hur behåller vi de ungas engagemang? Hur behåller ni de ungas engagemang uppe eller är det ett projekt som slutar vid en viss tidpunkt?

Felicia: I det här projektet nu har vi den här gruppen knutna till oss, men vi kommer också vår egen organisation kommer vi ta in i den här gruppen som är rådgivande och utvecklande tillsammans med oss på längre uppdrag också, så att de går in i vår verksamhet. Men där tänker jag också att det är viktigt att ha en blandning där. Vi kommer ha det här

rådet med oss löpande men sedan har vi också andra grejer för att inkludera unga. Om vi tittar i vår egen organisation perspektiv. Vi har

en ungdomscheckar om unga vill driva sina egna idéer. Vi har ett initiativ som heter Unga influencers, till exempel, där

vi både i fjol och i år har sex ungasom delar med sig av sin sommar, till exempel, och det är det flera Leaderområden i Sverige som gör nu för att vi ska få upp och visa på bredden av vilka olika och roliga liv man kan leva i Sveriges landsbygder som unga. Och det är punktinsatser och sedan har vi det här länge, så vi försöker blanda det, och då tänker jag att det kan man applicera på de flesta föreningarna eller på de flesta uppläggen. Måske: Och det knyter också an till det som vi pratade tidigare, att det är viktigt att ha en mängd olika typer av uppdrag.

För de som är med i vår advisory board Höga kusterna är ju en viss grupp som tycker att sådana uppdrag är roligt att tänka lite mer strategiskt ibland,

och så vidare. Men vi har ett gäng här i Jungsele, de vill bygga en motocross bana, massor med unga som är superengagerade i att göra det, men kanske inte tycker att det är spännande att göra vara med i en strategiprocess

för landsbygdsutveckling fram till 2030. Så det tror jag är viktigt. Och det som är intressant med den här Advisory Board Höga kusten är att

egentligen vi startade med ett uppdrag för ett år, men nu har vi har vi gått två år och de flesta av dem är fortfarande med så de tycker att det är roligt och viktigt liksom, och vi har tillsammans med dem spanat fram hur viken bli bättre som den ideella organisation som Leader Höga kusten är i att inkludera unga mer långsiktigt. Där har de bollat fram idéer som vi nu kommer att ta med i vår nya upplägg för vår organisation fram till 2030.

Sara: Det är många bra inspel här. Jättespännande. Jag ser att det kommer fler frågor. Helene undrar: Märker ni någon skillnad mellan killar och tjejer i engagemang? Svårare att få yngre män engagerade än kvinnor i föreningar?

Felicia: Jag har ingen statistik, men känslan är den att vi har lättare om vi går ut och annonserar, till exempel, vi. Och samma om man tittar på enkäten. Jag försöker tänkasamtidigt som jag pratar, så är det lättare

att få in ett svar, till exempel, från unga tjejer än från unga killar.

Men inget statistiskt säkert svar.

Sara: Hur kan man jobba runt det då? Då kontrar jag med den frågan.

Felicia: Precis. Där är vi inte riktigt helt framme.

Det är någonting som vi tänker på mycket nu. Speciellt nu när vi skata in Advisory Board i vår långsiktiga drift så måste vi liksom ännu mer tänka på det här

och hur vi ska knyta kontakter där.

Och där är det väl också lite som jag sa förut.

Att om man går via föräldrar, men här är det kanske också att gå via dem de yngre killar som vi har i vårt nätverk nu, kan vi utöka det med deras nätverk, ta hjälp av det nätverk vi ändå har byggt på.

Maaik: Jag tror också att det är viktigt att, när vi till exempel går ut och annonserar eller kommer med exempel, oftast är det ganska bra att vara väldigt konkret också, när i annonserar; har du en idé för att utveckla din plats eller för

att göradin fritid roligare för digoch andra på platsen där du bor? Då gervi några exempel. Vill göra ett evenemangeller vill ni byggaEPA-gård.Det kan vara allt och att det är finns en bredd som kan tilltala väldigtmånga olika ungatror jag är viktigt. Man tänker verkligen på hurman kommunicerar. Sara: Jättebra tips, vi har säkert,bland våra kompetenta deltagare finns säkert en del tips och så då får ni gärnaskriva i chatten om ni har en bra idé.Vi går vidare med en fråga från Hanna: Kommer ert projekt att levavidare? Hemsidan och kunskapen och så vidare. Vem taröver projektet i så fall? Kan man kontakta er för till exemplen inspiration föreläsning framöver? Felicia: Det kan man absolut göra.Vi kommer fortsätta jobba

även om själva framtagningsprojektettar slut här så kommer vi fortsättatill hösten. Vi vill att det här ska nå så mångasom möjligt och vi har en tanke om att vi ska spridadet runt om i Sverige och mer här i Höga kustenockså. Så att vi kommer fortsätta jobbamed spridningen och stöttningen kring användandet av verktygetframöver och fortsätta utveckladed vidare tillsammans med de som använder det.Maaike: Till exempel, väldigt konkret, det finns några deltagare från andra Leaderorganisationeroch kommuner såg jag i deltagarlistan.

En tanke som vi här i Höga kusten gör och uppmuntrarandra att också göra om man är intresserad, är att vi kommeratt avsätta medelför andra föreningar i bygderna,att ta del av pengarför att utveckla sin bygd när det gäller ungas delaktighet och då ärkravet att man gör den här processen tillsammansi sin bygd. Att använda det här verktyget för att på så sätt

landa i en grupp unga som man tillsammans kan görainsatser med. Och den modellen kommer ju ocksåsprida så att andra organisationer kan användaden modellen framöver. Sedan har vi också en tanke,det har vi inte riktigt landat i, men det skulle vara fantastiskt om vi kanfölja upp det här arbetet. Nu tänker jag stort, det brukar jag göra.

Om vi till exempel om två år har, jag vet inte,

femtio eller hundra olika bygder där de har använt det här verktyget.Att vi försöker skapa någon slags forskningså att vi också verkligen ser vad det är som händer och vad behövs nuoch göra det här verktyget ännu bättre. Vi lämnar det inte bara ifrånoss. Det här blir fortsättningen

Sara: Jättebra, och det går ju också såklart bra att använda sig av det här inspelade webinarietsen också om man vill visa det för flera.

Vi går vidare med en fråga från Jenny: Vad harde föreningar som använt verktyget fått för resultat och utfall?

Felicia: Vill du Maaike? Jag känner att jag börjar varje gång. Maaike: Ja, jag tänkte att det var upplägget som vi gjorde. Inte alla har kommit hela vägen. Det är ju Corona som att stökat till det en del också. Men jag kan berätta några resultat som jag tycker är intressanta. Som sagt, till exempel i Nätradalen, då är det ett konsortium eller ett helt gäng av olika föreningar som gör den här processen. Och en saksom de gör som jag tycker är intressant. När man ser

enkätsvaren då är en sak som återkommer hela tiden är att man vill ha mötesplatser, vi har inte tillräckligt med mötesplatser. Och de föreningar som satt där sa att "Vi har ju många möteslokaler vad som helst, men vi har inte riktigt hittat ett bra sätt att tillgängliggöra dem". Så nu håller de på och funderar olika upplägg för hur man kan använda sig av de här mötesplatserna för att

tillgodose det behovet. Sedan har man också tänkt, att vi inte behöver ha externfinansiering. Om vi alla alla lägger ner några tusenlappar i pott varje år då kan vi avsätta det för de idéer som kommer från bygden och det kan vara en inkörsport

för att knyta an relationer eller bygga relationer mellan unga i civilsamhället. Att det blir lättare att

att bygga relationer och fortsätta jobbatillsammans. Det tycker jag är intressant. Felicia, du kan väl berätta om Ramsele tänker jag? Felicia: Ja, precis. Det finns ju många olika nivåer i det här på något vis. Och i Ramsele så kom det fram flera olika saker. Dels så, rent konkret, så har de gjort en hantverks- och konstlokal för unga, som ska bli

en lokal som både unga och äldre kan jobba tillsammans i.

Så det är en väldigt handfast grej. Och sen så har de också använt

den enkätundersökning som görs. Nu vet jag inte, det kanske var 60, 70, 80 deltagare i Ramsele som svarade på det här enkäten och det är en väldigt stor del av den grupp som vi riktade oss till eller som de riktade sig till. Nu har man också använt det resultatet när man gör en utvecklingsplan för bygden till exempel. Så att det går ju att, det är ju det som är fördelen också med att jobba flera föreningartillsammans. Man kan göra det här verktyget som en förening.

Men den största effekten är ju någonstans kanske att göra den tillsammans, till exempel hantverkareförening och en företagareförening var kanske inte den självklara

kopplingen liksom. Och det var också en kulturförening med. Men det sipprar ut

genom att man sitter tillsammans och diskuterar de här frågorna och tar det som som en fråga i helhet: Hur gör vi den här platsen bättre för unga, snarare än hur gör vi den här föreningen

och bättre för unga? Sara: Jättebra tips där.

Vi hoppar vidare med fler frågor. Johan undrar: Har ni haft någon kontakt med hembygdsföreningar? Om så är fallet, hur har det fungerat? Felicia: Vi har haft lite kontakt med Heimbygda i Jämtland, men det är också någonting som vi kommer till nästa steg. Vi har inte haft, jag försöker tänka om vi har haft någon direktkontakt, det har vi nog inte haft än. Men det är med i vår kommunikations- och spridningsplan till hösten i alla fall. Den ligger där och väntar. Maaik: Det som vi gör är att vi försöker

pitcha och berätta om det här verktyget och det sättet att jobba med flera nationella umbrella- eller paraplyorganisationer. Till exempel

Bygdegårdarnas Riksförbund och RFSISU och då har vi en plan som vi tar vidare efter sommaren.

Sara: Vi har lite tid kvar till frågor. Vi får se hur långt vi hinner här. Jättekul att det kommer så mycket. Linna undrar: Har era kommuner som ni jobbar mot landsbygdsråden de som finns i Umeå kommun? I så fall har dessa ungdomar bjudits in att sitta med där?

Felicia: Nu ska vi se om jag förstår frågan rätt. Pratar vi om vår Advisory Boards ungdomsgrupp då?

Jag förstår inte frågan, läs den igen. Sara: Har era kommuner som ni jobbar mot landstingsråd likt de som finns i Umeå kommun? Och i så fall att dessa ungdomar bjuds in att sitta med där?

Felicia: Okej, alltså kommunernas landsbygdsråd.

Sara: Ja, det måste det vara.

Felicia: Det är faktiskt ingenting som vi har jobbat med, men det var inte en dum idé. Vi jobbar jättemycket tillsammans med våra landsbygdsråden de som finns i kommunen också,

och som finns med i vårt LAG och så där bland annat. Och det är ju inte alls dumt att återföra den här gruppen och kunna tänka hur vi kan jobba mer

tillsammans där. Så det får vi ta med oss. Sara: Bra tips där! Vi hinner med en fråga till från Örjan: Att 62 procent av Sveriges unga ärmedlemmar i en förening är en imponerande siffra.

Vet vi föreningen idrottsföreningen kontra övriga föreningar, alltså hur det ser ut med fördelningen där, tror jag han vill veta.

Felicia: Nej, det har jag ingen siffra i huvudet. Har du det Maaike? Maaike: Nej, inte i huvudet. Vi skulle kunna kolla upp det. Vi har fler här i gruppen som har lite koll på statistik såg jag på deltagarlistan.

Felicia: Precis. Men jag kan ändå tänka mig att idrottsföreningar har väldigt stor andelunga och större andel än många andra föreningar. Och där tänkervi också att det är viktigt om man tänker att vi gör det här flera föreningartillsammans. Då är det verkligen inte dumt att ha med sig en eller flera idrottsföreningar i jobbet om vi ser det som på bygdenivå. Sara: Vi klämmer in en sista fråga från Chris: Mina fördomar säger att vuxna och unga inte alltid menar samma sak med att vara delaktig

och vad man kan vara delaktig kring. Har ni några erfarenheter kring detta?

Maaike: Ja, det var precis det som Felicia berättade i början om att

en av våra första övningar med föreningen var "varför är det här viktigt?". Och då i början kommer det ju också upp mycket om att vi behöver förnygring

och har alla de här evenemangen och vi behöver kratta på rastplatserna och så, så det är mycket sånt. Vi har massor med uppdrag och vi behöver någon som sköter jobbet och det kanske inte är det som en ung person tycker är delaktighet. Jag vill ju

bestämna var nästa mötesplats ska vara och hur den kan se ut. Eller det kan ju vara väldigt olika uppfattningar. Så en del av jobbet i det här verktyget är att utmana de tankarna. Vi har ju gjort lite filminspelningar också, kanske fem-tio minuter, där vi utmanar med fakta och undersökningar i hur man ska tänka. Och har varit väldigt intressant. Man ser också att är diskussionen till slut landar man också i att "vi vill, det är viktigt för bygden". Det är viktigt på många andra sätt än bara att kunna sälja hamburgare på midsommarafton.

Sara: Jättebra. Och det är faktiskt alla frågor vi hinner med här idag. Om du som tittar känner att du inte har fått svar på din fråga eller om du vill ställa en ny så går det så klart bra att höra av sig direkt till Felicia och Maaike. Deras

mejladresser finns i prestationen och så kommer det också komma upp i bild när vi avslutar.

Då säger jag stort tack till er, Felicia och Maaïke för att ni kom till oss i Landet lär. Maaïke: Tack själv! Felicia: Tack så jättemycket!